

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Hanna Tornevall
031-605083

Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Västerhavets vattendistrikt – sammanställning och redovisning av inkomna synpunkter

Vattenmyndigheten har sammanställt de synpunkter som remissinstanserna haft på samrådshandlingen *Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Västerhavets vattendistrikt*.

Samrådshandlingen kungjordes i 62 dagstidningar och har funnits tillgänglig hos vattenmyndigheten, samtliga kommuner och länsstyrelser inom distriktet under perioden 1 februari till 1 augusti 2008. Den har även funnits tillgängligt på vattenmyndighetens webbplats. Handlingen har skickats ut till 233 adressater och presenterats av vattenmyndigheten och länsstyrelser under olika möten i distriktet. Till vattenmyndigheten har inkommit 62 skriftliga svar och 64 svar via den webbenkät som funnits tillgänglig på vattenmyndigheternas webbplats.

De inkomna svaren har innehållit en stor mängd olika synpunkter på vattenförvaltningens genomförande. Synpunkterna har sorterats i vad som kan kallas nationella respektive regionala, det vill säga gemensamma med övriga vattenmyndigheter, respektive distriktsspecifika. Nationella synpunkter har beaktats gemensamt av de fem vattenmyndigheterna medan de distriktsspecifika synpunkterna hanterats av Västerhavets vattenmyndighet och länsstyrelserna inom distriktet. Nedan kommenteras de synpunkter som vattenmyndigheten bedömts vara av störst vikt, många synpunkter kommer att beaktas i det kommande arbetet med Åtgärdsprogram och Förvaltningsplan.

En sammanfattning av detta dokument kommer att tillsammans med övriga samrådsredogörelser att bifogas förvaltningsplanen. Denna sammanfattning skickas ut till dem som kommit in med remissvar, se bilaga 1, och den kommer även att finnas på vår webbplats.

Björn Sjöberg
Vattenvårdsdirektör
Västerhavets vattendistrikt

Sammanfattning

Vattenmyndigheten tackar alla som lämnat synpunkter på remissen och bedömer att följande slutsatser kan dras utifrån de 62 skriftliga svar som inkommit och de 64 svar på webbenkäten som sammanställts.

I Översikt väsentliga frågor ställdes fem frågor som vattenmyndigheterna i Sverige gemensamt ville få synpunkter på:

- 1) Är det tydligt hur du får den information du vill ha?
- 2) Är det tydligt hur och när du kan påverka arbetet?
- 3) Är det tydligt vilka vattenmiljöer och vattenproblem som är viktiga?
- 4) Ge förslag på egna vattenvattenområden eller vattenproblem som du anser vattenförvaltningen bör arbeta med.
- 5) Ge förslag på förbättringar av arbetet i vattenförvaltningen.

Sammanfattningsvis så anses samrådshandlingen som tydlig och välskriven men i vissa avseenden alltför generell. En mer detaljerad beskrivning på lokal nivå efterlyses. I allmänhet upplevs det som tydligt hur och när arbetet är möjligt att påverka. Vikten av att tillvarata den lokala kunskapen påpekas, samt betydelsen av samverkan under tiden mellan samråden.

Den preliminära bedömning vattenmyndigheten gjort av miljöproblem i avrinningsområden delas i stort, men i vissa fall finns detaljerade förslag till ändringar eller tillägg av bedömningen. I remissvaren har många olika förslag framkommit på områden och problem som vattenförvaltningen bör arbeta med såsom översvämnings-, skred- och rasproblematiken, klimatförändringen, marina miljön samt kvalitet och kvantitet av dricks- och grundvatten.

Flera viktiga förslag på förbättringar av arbetet inom vattenförvaltningen lyfts fram. Att klara ut de ekonomiska aspekterna samt ansvarsfördelningen mellan aktörerna är en viktig fråga. Vattenmyndigheten bör satsa på enklare, tydligare och mer tillgänglig information. En bättre samordning av befintliga lagar som berör vattenförvaltningen samt starkare kopplingar mot arbetet med nationella miljömål eftersöks.

Hur synpunkterna kommer att beaktas

Nationellt

De fem vattenmyndigheterna kommer att göra en gemensam utvärdering som spänner över samtliga i landet inkomna synpunkter under samrådet. Denna kommer att användas i det fortsatta arbetet med framtagandet av förvaltningsplan och åtgärdsprogram.

Vattendistriktet

Ur remissvaren har synpunkter hämtats till nedanstående utvärdering. Västerhavets vattenmyndighet och de i distriktet ingående länsstyrelserna kommer att använda sig av de inkomna synpunkterna som rör distriktet i det löpande arbetet. En sammanfattning av detta dokument kommer att tillsammans med övriga samrådsredogörelser att finnas i förvaltningsplanen.

Bakgrund och samrådsprocess

Vattenförvaltningen, som är det svenska genomförandet av EU:s vattendirektiv, innebär att Sverige skall kartlägga och analysera alla vatten, fastställa kvalitetskrav och upprätta åtgärdsprogram för vattenmiljöerna i Sverige samt övervaka dem. Syftet med arbetet är att uppnå målsättningen ”god vattenstatus” i alla vatten senast år 2015.

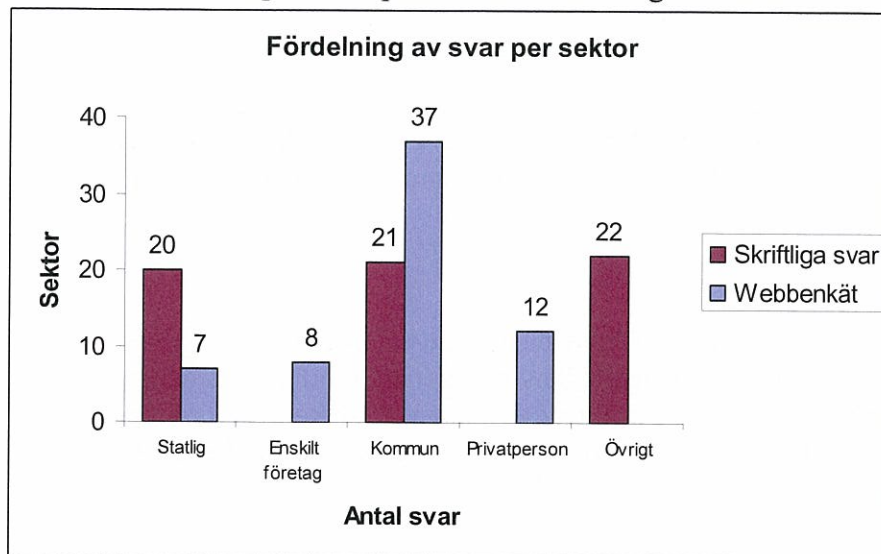
Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Västerhavets vattendistrikt syftar till att översiktligt beskriva vattenområdena i distriktet och vilka kända problem som finns. Översikten beskriver också vilka formella beslut som kommer att tas och vilka produkter som ska tas fram, när myndigheter, kommuner, näringsliv, intresseorganisationer och enskilda kan delta i arbetet genom att lämna synpunkter på innehållet i olika beslutsunderlag.

Översikt väsentliga frågor kungjordes i 62 dagstidningar och har funnits tillgängligt hos Vattenmyndigheten, samtliga kommuner och länsstyrelser inom distriktet under perioden 1 februari till 1 augusti 2008. Det har även funnits tillgängligt på vattenmyndighetens hemsida. Det har skickats ut till 233 adressater och har presenterats av vattenmyndigheten och länsstyrelser under olika möten i distriktet.

Under samrådstiden har en webbenkät varit tillgänglig på vattenmyndigheternas hemsida. Det har varit fritt fram för vem som helst att lämna sina synpunkter. Det har gått att vara anonym. Svaren som lämnats via webbenkäten ingår i sammanställningen nedan. I de fall svaren har sammanställts i diagram så visas dessa nedan. På den högra axeln kan antal ses, och det som då avses är antal personer som svarat.

Svarsfördelning

Nedan ses fördelning av svar per sektor för skriftliga svar och för webbenkäten.

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Webbenkäten har nått två nya målgrupper, nämligen privatpersoner och enskilda företag. (Det kan dock inte uteslutas att företrädare för ett vattenråd har hamnat i någon av dessa kategorier, och de ska då jämföras med kategorin "Övriga" för de skriftliga svaren.) Det är glädjande att det är så många svar via webbenkäten, och vi hoppas kunna vidareutveckla denna svarsform under kommande år. Framförallt är det kommuner som har svarat via webben, och för dem hoppas vi att denna svarsform är ett smidigt sätt att komma in med synpunkter.

Sammanställning av inkomna remissvar

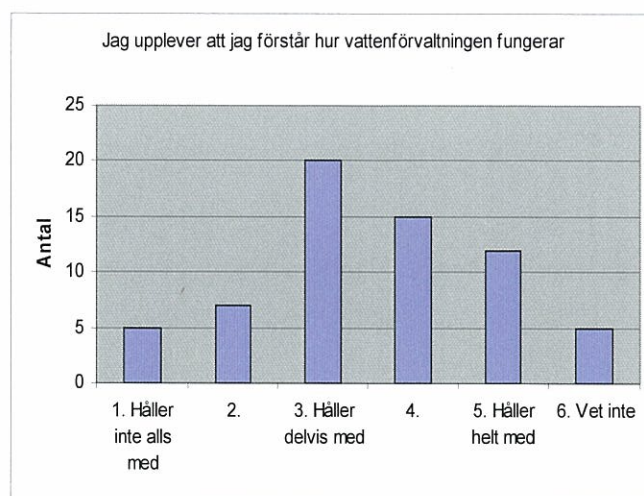
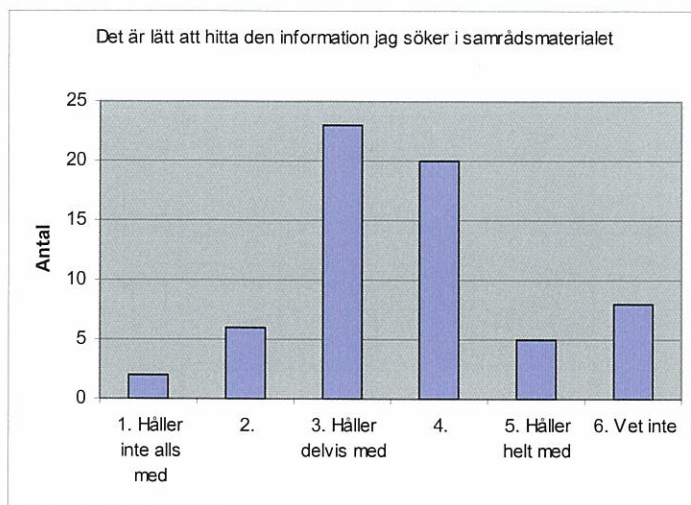
Nedan följer en sammanställning av inkomna synpunkter, presenterade per fråga i remissdokumentet. Svaren från webbenkäten ingår i sammanställningen, och diagram redovisas under lämplig fråga. Vattenmyndigheten har kommenterat svaren under varje fråga.

1. Är det tydligt hur du får den information du vill ha?

Samrådshandlingen anses övervägande som tydlig, välskriven och ger den information som efterfrågas. Dock upplevs ibland dokumentet som alltför generellt skrivet för att de olika aktörerna ska kunna sätta sig in i arbetet. Mer lokal information och verklighetsförankring efterlyses.

VISS och Vattenkartan upplevs av många som bra verktyg för att ta del av vattenmyndighetens arbete, men samtidigt svårnavigerade och komplicerade. Några anser att information om statusklassningar saknas i samrådsmaterialet.

Webbenkät – diagram

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Syftet med Översikt väsentliga frågor för förvaltningsplan är att översiktligt beskriva vilka vattenområden och vattenfrågor vattenförvaltningen ska arbeta med i distriktet fram till 2015. Kommande förslag till förvaltningsplan respektive åtgärdsprogram, som kommer att finnas ute på remiss under våren 2009, kommer i mer detalj beskriva de vattenområden och vattenfrågor som finns i distriktet och presentera en analys av vad som behöver göras för att nå vattendirektivets mål om god vattenstatus. VISS och Vattenkartan är verktyg som vi kontinuerligt utvecklar och anpassar för att öka användarvänlighet och tillgänglighet. Bland annat har en enklare ingång i VISS nyligen införts, och arbetet med att utveckla ny teknisk plattform till Vattenkartan har påbörjats.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Utbildning i VISS och Vattenkartan kommer att genomföras för vattenråd under 2009.

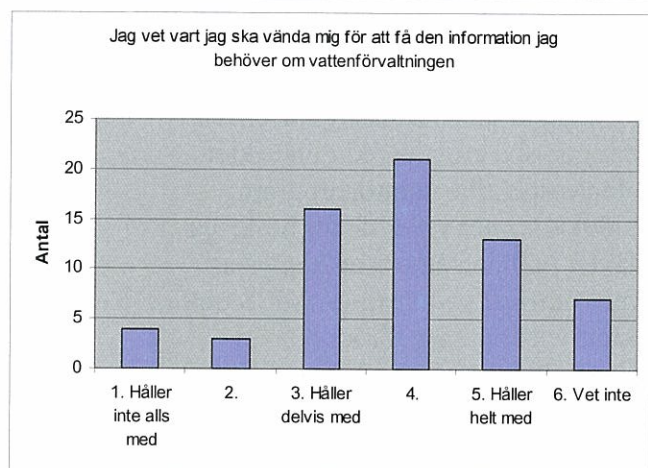
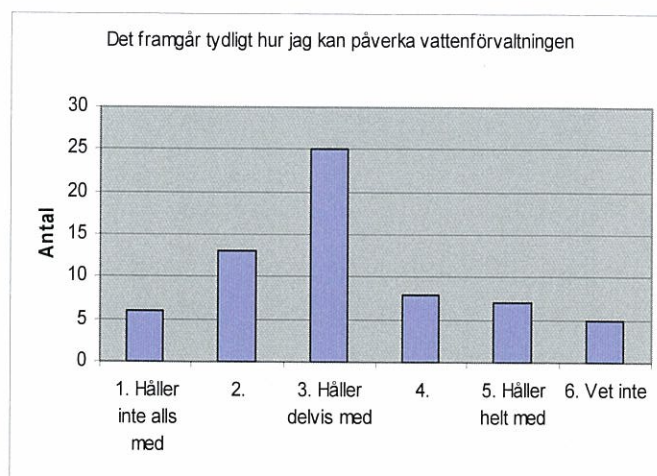
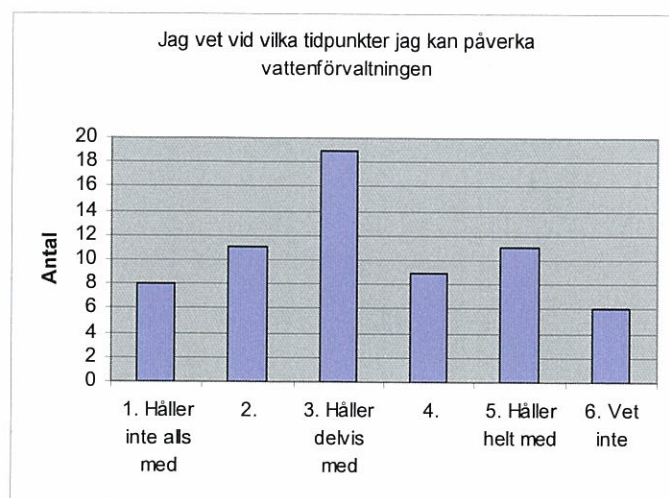
2. Är det tydligt hur och när du kan påverka arbetet?

Generellt upplevs det som tydligt hur och när arbetet är möjligt att påverka. Tidsplanen tydliggör samråden och när möjlighet finns att påverka arbetet. Önskemål finns om förtydligande av kommunikationsvägarna och vilka kontaktpersoner på beredningssekretariaten som ansvarar för vad. Några pekar på att kontaktlistor saknas i samrådsmaterialet.

Flertalet har påpekat vikten om att tillvarata den lokala kunskapen. Några påpekar att verksamhetsutövare saknas i vattendelegationen. Kommunernas roll anses vara osäker och behöver tydliggöras. En del pekar även på betydelsen av samverkan under tiden mellan samråden, för att få en mer aktiv delaktighet.

Några remissvar anser att det inte tillräckligt tydligt framgår hur samrådsmaterialet tagits fram, och anser även att samverkansprocessen kan bli tydligare.

Webbenkäten – diagram

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Det finns ett stort behov av information och en vilja att vara med och påverka. Det är glädjande, och något vi tar med oss inför det fortsatta arbetet. Vår strategi för att nå ut och nå delaktighet är att stödja bildandet av samt arbetet inom vattenråden. Snart finns det aktiva vattenråd inom alla huvudavrinningsområden i distriktet. Att fortsätta utveckla våra arbetssätt mot vattenråden, stödja dem finansiellt samt öka informationsspridningen gentemot vattenråden är ett prioriterat arbete.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- I januari kommer vattenmyndigheten att genomföra "Vattenrådets dag", där alla vattenråd bjuds in till en heldag med information och dialog.

3. Är det tydligt vilka vattenmiljöer och vattenproblem som är viktiga?

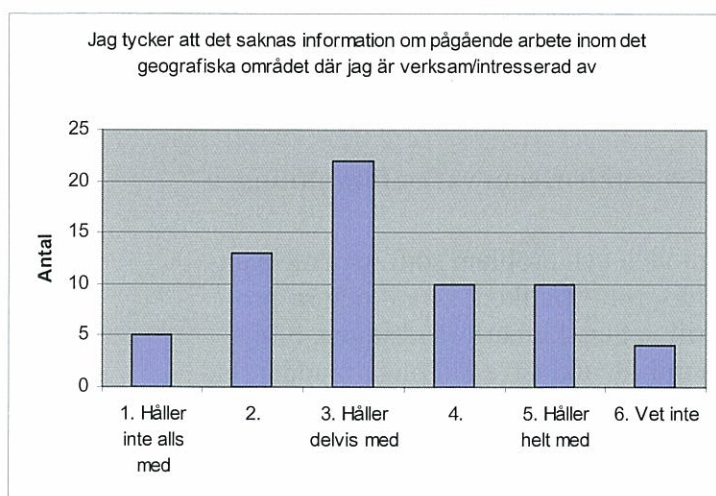
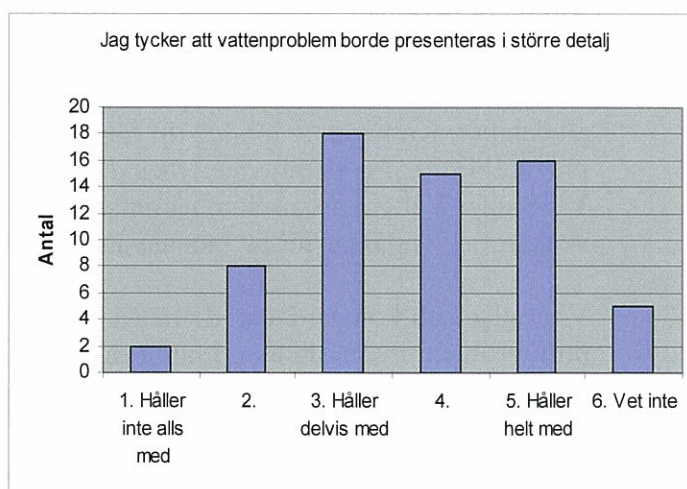
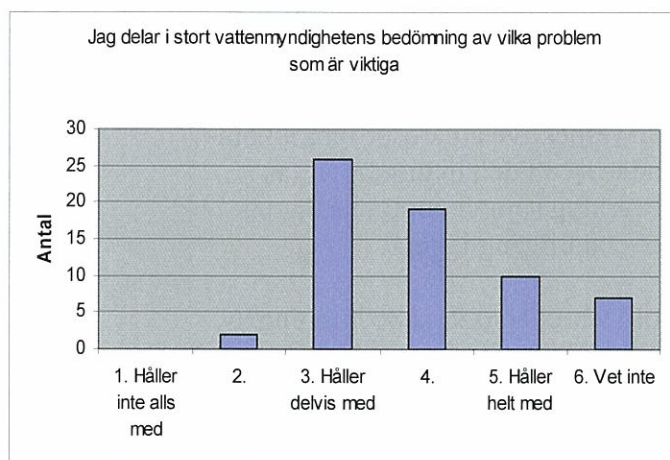
Dokumentet upplevs generellt ge en tydlig bild av de övergripande vattenproblemen i distriktet. Tabellerna med Västerhavets bedömning av problemen är uppskattad, men det påpekas att processen för hur de tagits fram borde ha framgått. Det är positivt att bättre statlig samordning, tydligare ansvar och modern lagstiftning tas upp.

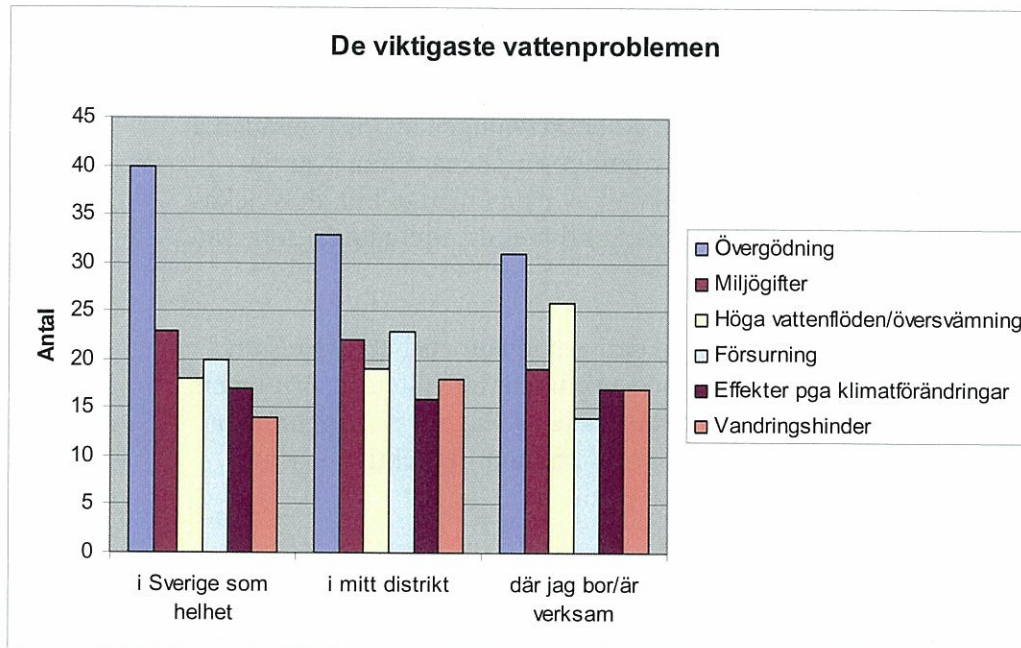
Ibland anses dokumentet vara alltför översiktligt och en mer detaljerad beskrivning på lokal nivå hade varit önskvärd. I de stora avrinningsområdena blir mervärdet av tabellerna med bedömning av problemen inte så stort, eftersom de lokala variationerna inom avrinningsområdet är stora. Några pekar på att beskrivningen av kustområden är för översiktligt jämfört med beskrivningen av avrinningsområdena. Flera svar behandlar tillgången till data, dels konstateras avsaknad av data i många fall, dels pekas på att verksamhetsutövare/kommuner kan ha tillgång till mer detaljerad data som vattenmyndigheten kan ha nytta av.

Några anser att det är felaktigt att inte ha med yt- och grundvattnets betydelse som vattentäkter, och de risker som är förknippade med störningar av vattenförsörjningen, t ex smittspridning. Vidare framkommer flera detaljerade förslag till ändringar eller tillägg av den preliminära bedömningen av miljöproblem inom respektive avrinningsområde.

Några pekar på att det hade varit värdefullt med historisk tillbakablick på utsläpp, åtgärder och effekter för att få lite mer perspektiv på miljöproblem.

Webbenkäten – diagram

Diagrammet till vänster visar de sex vattenrelaterade problem som de som svarat på webbenkäten pekar ut som viktigast. Problemen fördelas på nationell, regional respektive lokal nivå. Övergödning bedöms som viktigast på alla nivåer. Lokalt anses höga vattenflöden/översvämningar som näst viktigast, medan på nationell nivå hamnar miljögifter och på regional nivå försurning som nummer två.

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Översikt väsentliga frågor är ett dokument som syftar till att översiktligt beskriva de viktigaste frågorna inom distriktet. Tyvärr har det medfört att vi inte har kunnat gå in på detaljer. Kommande förslag till förvaltningsplan respektive åtgärdsprogram kommer att bli lite mer detaljerade, men det är fortfarande så att detaljkunskapen fås i VISS eller Vattenkartan. Som nämnts ovan är det verktyg som vi kontinuerligt utvecklar och anpassar för att öka användarvänlighet och tillgänglighet.

Vi är glada att konstatera att de flesta håller med om vår översiktliga bedömning av miljöproblem inom olika avrinningsområden. De detaljerade förslag till ändringar och tillägg som kommit in är något vi tar med oss in i arbetet med åtgärdsprogram.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- En uppdaterad beskrivning av respektive huvudavrinningsområde kommer att finnas med i förslag till åtgärdsprogram, som kommer på remiss under 2009.
- Dricksvattenfrågor kommer att inkluderas i förslag till åtgärdsprogram.

4. Förslag på egna vattenområden eller vattenproblem som vattenförvaltningen bör arbeta med

I remissvaren har förslag getts på ett flertal områden och problem som vattenförvaltningen bör arbeta med såsom kustöversvämningssproblematiken, skred- och rasproblematiken, trafikens miljöproblem kopplade till vatten, klimatförändringen, biologisk mångfald och skyddade områden, marina miljön inklusive lämpliga muddplatser, samt skydd respektive kvalitet/kvantitet av dricks- och grundvatten. Problemet med främmande arter anses av vissa vara ett underskattat problem i beskrivningen.

Någon remissinstans konstaterade att det finns ibland en målkonflikt gentemot kulturmiljö och kulturarv, och hade önskat att det belystes bättre. Även vatten som resurs för andra samhällsbehov hade gärna kunnat belysas bättre. Någon hade önskat se en översiktlig bedömning av åtgärdsbehov kopplat till vattenproblem i dokumentet. Problembilden borde även kompletteras med ett avsnitt om risker, dels risker för olyckor som till exempel läckage av farliga kemikalier, dels risker för sjukdomsutbrott och patogener i vattnet.

Det konstateras även i flera svar att det finns en omfattande kunskapsbrist inom många områden, till exempel marin miljö och climateffekter.

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Vattenmyndigheten tar dessa synpunkter i beaktande i framtagandet av förvaltningsplan och åtgärdsprogram. Det kommer dock troligen bli så att vi i åtgärdsprogram tvingas att prioritera, och därför kommer inte allt att finnas med i det förslag till åtgärdsprogram som presenteras i december. När det gäller kunskapsbrist inom olika områden, så har vattenmyndigheterna i dagsläget varken egna resurser till forskning eller medel att fördela.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Vattenmyndigheten ska föreslå att Naturvårdsverket tittar på möjligheten att utforma bedömningsgrunder för bakteriehalt för att bedöma hur stort problemet är (ekologisk status är uppbyggd av i direktivet definierade parametrar, så det går inte att lägga till där).
- Möten ska genomföras internt på länsstyrelserna för att få med alla enheter och deras synpunkter under nästa års samråd.
- En uppdaterad beskrivning av respektive huvudavrinningsområde kommer att finnas med i förslag till åtgärdsprogram, som kommer på remiss under 2009.
- Dricksvattenfrågor kommer att inkluderas i förslag till åtgärdsprogram.

5) Förslag på förbättringar av arbetet i vattenförvaltningen

En fråga som flera remissvar tar upp är finansieringen av de åtgärder som vattenmyndigheten kommer att ta fram. Flertalet efterlyser en klargöring av de ekonomiska aspekterna samt ansvarsfördelningen mellan aktörerna. Förtydliganden behövs angående åtgärdsprogrammets utformning, vattenrådets arbetssätt och kopplingen till miljöbalkens tillsynsarbete.

Verksamhetsutövare och även kommuner bör engageras mer i vattenförvaltningsarbetet. Älvgruppernas erfarenhet från säkerhetsfrågor bör tas om hand i vattenråden, och översvämningskarteringar bör användas som underlag. I några svar lyfts fram att vattendelegationen bör bli bredare sammansatt. För att underlätta utvecklingen av VISS skulle en extern referensgrupp kunna bildas. Ett annat förslag som lyfts fram är att bilda ett gemensamt råd med alla vattenmyndigheter och nationella aktörer för generella frågor.

Informationen om vattenmyndighetens arbete anser flertalet behöver bli enklare, tydligare och mer tillgänglig. Utöver vattenmyndighetens hemsida bör övriga medier

såsom radio, tv och tidningar utnyttjas mer. Även riktad information mot exempelvis kommunerna efterfrågas.

Många remissvar betonar det pressade tidsschemat, och visar förståelse för begränsningarna det medför. Några svar pekar på betydelsen av att arbeta med löpande dialoger under pågående arbete. Några eftersöker större möjlighet att påverka statusklassningarna.

En bättre samordning av befintliga lagar som berör vattenförvaltningen har påpekats i remissvaren, och även samordning gentemot EG:s ålförordning. Starkare kopplingar mot arbetet med nationella miljömål eftersöks. Fokus på arbete uppströms efterfrågas. Det finns önskemål om interkalibrering inom EU, för att säkra att alla länder arbetar på jämförbart sätt så att ingen sektor blir hårdare drabbad i ett särskilt land.

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Finansiering av åtgärder, ansvarsfördelning samt samordning av befintligt regelverk är viktiga frågor som det finns ett stort behov av att få klarlagda. Regeringen arbetar för närvarande med att ta fram direktiv för en utredning om avgiftssystem. Ett sådant system ska vara på plats senast 2010. Vattenmyndigheterna kommer även att ta fram kostnadseffektiva förslag på åtgärdscombinationerna för att uppnå god ekologisk och kemisk status i våra vattenförekomster. Åtgärdsprogrammen kommer också att konsekvensanalyseras för att besvara frågan om dess kostnad är rimlig i förhållande till den samhällsekonomiska nytta som bedöms kunna uppnås med åtgärderna.

När det gäller information så arbetar vattenmyndigheten med att nå ut till alla berörda intressen genom bland annat hemsida, nyhetsbrev, pressmeddelanden och andra informationsinsatser. Det är helt klart så att detta arbete kan ytterligare förbättras, och det är något vi kommer att prioritera under nästa år. Via vår databas VISS ska man kunna finna information om hur respektive vatten bedömts, avsikten är att man också ska kunna länka sig till de databaser som nyttjats i samband med bedömningen.

Kommunernas roll i vattenförvaltningen är betydelsefull, och där önskar vi att fler kommuner engagerar sig i vattenråden. Även mer deltagande i vattenråden från fler intressenter, som till exempel verksamhetsutövare och älvgrupperna, uppmuntras.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Nationellt vattenforum kommer att genomföras nästa år. Där samlas ledande aktörer från hela landet till gemensam information och erfarenhetsutbyte.
- Vi ska informera om arbetet med vattenförvaltningen löpande i vattenmyndighetens och länsstyrelsernas olika nyhetspublikationer.
- Tydligare information om statusklassning inklusive kartor kommer att finnas i förslag till förvaltningsplan för respektive vattendistrikt.
- Vattenmyndigheten skickar ett önskemål till Naturvårdsverket om att de tar fram en sammanställning av hur de olika europeiska länderna arbetar.

BILAGA 1

Inkomna remissvar:

Dals-Eds kommun	Banverket
Tanums kommun	Sveriges geologiska undersökning
Hjos kommun	Boverket
Kungsbackas kommun	Fiskeriverket
Arvikas kommun	Jordbruksverket
Stenungsunds kommun	Kemikalieinspektionen
Halmstads kommun	Livsmedelsverket
Eslövs kommun	Naturvårdsverket
Jönköpings kommun	Riksantikvarieämbetet
Falkenbergs kommun	Sjöfartsverket
Lysekils kommun	Skogsstyrelsen
Gislaveds kommun	SMHI
Lilla Edets kommun	Socialstyrelsen
Mölnåls kommun	Statens räddningsverk
Vansbros kommun	Vattenmyndigheten Bottenviken
Helsingborgs kommun	Kustbevakningen, region väst
Mariestads kommun	
Kungälv kommun	Jernkontoret
Åmåls kommun	Skogsindustrierna
Färgelandas kommun	Svenskt vatten
Svalövs kommun	Svenskt växtskydd
Göteborgs Stad	
	Sveriges Kommuner och Landsting
Länsstyrelsen i Västmanlands län	Sveriges Fiskares Riksförbund
Länsstyrelsen i Kronobergs län	LRF:s kommungrupp i Laholm
Länsstyrelsen i Jönköpings län	LRF
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Regionförbundet Södra Småland
Stensåns Vattenråd	Till denna lista kommer de svar som kommit in via webbenkäten, och de har vi tyvärr inte möjlighet att redovisa här.
Kungsbackaåns Vattenvårdsförbund	
Skagernnätverket	
Rönneåkommittén	
Ringsjöns Vattenråd	
Vänerns Vattenvårdsförbund	
Dalälvens Vattenråd	
Mölnåls Fiskeråd	
Norvästskånes kustvattenkommitté	
Lidan-Nossans vattenvårdsförbund	

